

Nové pracoviště Národní památkového ústavu v Kroměříži

Nejprve trocha historie

V souvislosti s reformou veřejné správy v roce 2013 vznikl Národní památkový ústav (NPÚ) jako jednotná organizace památkové péče z původního Státního ústavu památkové péče a regionálních Státních památkových ústavů. NPÚ se pak skládal z Ústředního pracoviště (ÚP) a Územních odborných pracovišť (ÚOP), nástupců Státních památkových ústavů. ÚP NPÚ bylo řízeno generálním ředitelem a každé ÚOP mělo svého ředitele, který byl generálnímu řediteli podřízen. Toto vnitřní uspořádání však nekopírovalo nově vzniklé kraje a postupně začaly vznikat další Územní odborná pracoviště v nových krajích.

V roce 2006 vzniklo i ÚOP ve Zlínském kraji a jeho sídlo bylo umístěno do Státního zámku Arcibiskupského zámku v Kroměříži. Na zámku byla část přízemí a první patro západního křídla upravena a zrestaurována pro kanceláře ÚOP. Pracoviště současně dostalo do správy kromě Kroměřížského zámku i Státní zámky v Buchlovicích, ve Vizovicích a Státní hrad Buchlov. Nově vzniklé ÚOP se velmi rychle stalo plnohodnotným pracovištěm s moderním stylem řízení a celou řadou odborných pracovníků ve všech základních oborech památkové péče.

Tři funkce pro tři skupiny

Národní památkový ústav je příspěvkovou organizací Ministerstva kultury a jeho jednotlivá pracoviště plní základní funkce,

kteří jsou dány statutem.

Pro vlastníky nemovitých i movitých památek je to odborná organizace památkové péče podle památkového zákona. To jsou ti „památkáři“, kteří vydávají odborná vyjádření pro různá řízení při nakládání s památkami (obnova staveb, restaurování, přemístění památky apod.). Jsou zde i odborníci na evidenci, dokumentaci a informační systémy o památkách.

Pro odbornou veřejnost je to vědecko-výzkumná organizace v oblasti památkové péče. NPÚ plní úkoly vědy a výzkumu v mnoha oborech, které se týkají zkoumání, ochrany a obnovy památek.

Pro milovníky hradů, zámků a historických zahrad plní NPÚ funkci správce státních hradů a zámků od návštěvního provozu přes obnovu, údržbu a investice až po zkoumání historie objektů a jejich mobiliáře.

Každé územní pracoviště tak mělo pod jedním vedením tři sekce - sekci odborného náměstka, náměstka pro správu objektů (hradů a zámků) a ekonomického náměstka.

Nová pracoviště po reorganizaci

Od počátku roku 2013 vznikla reorganizací NPÚ čtyři nová pracoviště. Zůstala zachována ÚOP podle krajského uspořádání, avšak od těchto byla oddělena správa hradů a zámků a odborná pracoviště jsou ekonomicky řízena centrálně. Každé ÚOP má svého ředitele, který již nemá náměstky a řídí odborné pracovníky v památkové péči, evidenci a dokumentaci.

Pro státní hrady, zámky a další zpřístupněné památky byly zřízeny nové Územní památkové správy (ÚPS). Jejich posláním je řízení památkových objektů ve správě NPÚ vč. odborného a ekonomického servisu.

Základním článkem ÚPS je objekt včele s kastelánem přímo podřízeným řediteli. Servis v oblasti investic, obnovy, evidence mobiliáře, propagace, prezentace a ekonomiky provádí útvar provozně ekonomického náměstka ředitele.

Územní památkové správy NPÚ jsou čtyři. Z toho tři v Čechách - v Praze, v Českých Budějovicích a na Sychrově a jedna na Moravě v Kroměříži. Národní památkový ústav tak má v Kroměříži na zámku dva ředitele (ÚOP a ÚPS). Po letošní úpravě prvního a druhého patra Biskupské mincovny se sem přestěhuje ÚOP a na zámku zůstane ÚPS.

Z kroměřížského zámku jsou tedy od počátku roku řízeny všechny státní hrady a zámky a další objekty (Důl Michal v Ostravě a Soubor lidového stavitelství Příkazy) v Jihomoravském, Zlínském, Olomouckém a Moravskoslezském kraji. Celkově nedošlo k navýšení počtu pracovníků, protože ÚPS vznikly oddělením z UOP. Pro návštěvníky našich památkových objektů se prakticky nic nemění, ale řízení hradů a zámků se soustředí pouze na problematiku správy a lze tedy předpokládat i postupné zlepšení standardu služeb a efektivnější ekonomické zázemí.

Dovolím si i touto cestou poděkovat všem zaměstnancům NPÚ v Kroměříži, protože díky jejich soustavné, poctivé a usilovné práci jsme dostali důvěru, že dokážeme zajistit vše potřebné pro vznik nového pracoviště a že zvládneme náročný úkol zajistit řízení a servis pro dvacet čtyři zpřístupněné památkové objekty od Valtic a Lednice na jihu až po Jánský vrch v Javorníku na severu.

*Zpracoval: Ing. Jan Slezák, ředitel
Národní památkový ústav Územní
památková správa v Kroměříži*

MULTIŽÁNROVÝ PIKNIK 2012 - ohlédnutí na fotografiích Miroslava Piláta

Neformální oslava Evropského svátku hudby má v Kroměříži již svoji tradici a patří k vyhlédávaným akcím letní sezóny. Také pro rok 2013 je připravován zajímavý program, který byl zařazen mezi akce s podporou města Kroměříže v rámci oslav 750 let trvání města.

www.unesco-kromeriz.cz

ZPRAVODAJ KLUBU UNESCO KROMĚŘÍŽ

Klub UNESCO Kroměříž
Riegrovo nám. 149
767 01 Kroměříž

Kontakty:
tel.: 573 332 344
e-mail: unesco-km@volny.cz

Vážení přátelé, rok 2013 bude pro Klub UNESCO poznamenán především 15. výročí zápisu zahrad a Arcibiskupského zámku v Kroměříži na Seznam světového dědictví UNESCO. Informace o připravovaných akcích jsou popsány v plánu činnosti na r. 2013. Ohlédnutí za naší činností v minulém roce najdete ve výroční zprávě. Na spolupráci v r. 2013 se těší jménem výboru klubu MUDr. Eva Nováková, předsedkyně Klubu UNESCO.

DISKUSNÍ VEČERY Sekce propagace vědy a techniky regionu Klubu UNESCO Kroměříž v roce 2013

Již pátý rok tvoří hlavní náplň činnosti sekce pořádání diskusních večerů na různá aktuální témata. Pro rok 2013 jsou připraveni autoři s následujícími tématy:

Ing. Petr Vodák:
Vzduch a jeho význam v našem životě

Mgr. Magda Šimčíková:
Asteroid Vesta a výzkum vesmíru

Ing. Martin Pospíšil:
Hospodaření v lesích ČR

Ing. František Kudela:
Prezentace fy První chropýňská strojírna

MUDr. Jaroslav Hrabec:
Možnosti současné ortopedie v Kroměřížské nemocnici, a.s.

...

V měsíci květnu se koná v Kroměříži celostátní konference na téma „Celoživotní vzdělávání“, na které vystoupí vedoucí sekce s příspěvkem o úspěšném pořádání diskusních večerů jako možné formě permanentního vzdělávání.

Pro druhé pololetí 2013 jsou připraveny další náměty:

Úspěšná kroměřížská firma EKKL vyrábějící sportovní povrchy pro téměř celou Evropu

Jak skutečně funguje EU pohledem našeho euro poslance

Reálné vize architektury v Kroměříži

Ing. Jiří Varhaník

Plán činnosti Klubu UNESCO Kroměříž na rok 2013

BŘEZEN

- 11. 3. výroční členská schůze Klubu UNESCO Kroměříž, vydání Zpravodaje
- 14. 3. přednáška – beseda ve spolupráci s Křesťanskou akademií k výročí příchodu sv. Cyrila a Metoděje na Moravu – přednáší historik Doc. Jaroslav Šebek, PhD
- Zájezd do Olomouce na výstavu “Od Tiziana po Warhola”

ČERVEN

- 12.6. zahájení výstavy dokumentů, fotografií, výtvarných a literárních prací k 15. výročí zápisu zahrad a zámku na Seznam UNESCO/ Arc. zámek
- 13.-14. 6. - Mezinárodní konference na téma “Voda pramen života - Voda a vodní prvky v historických zahradách a parcích”/ Arc. zámek

- 13.6. Slavnostní koncert ve Sněmovním sále Arcibiskupského zámku k připomenutí 15. výročí zápisu Arcibiskupského zámku a zahrad na Seznam UNESCO - účinkují Konzervatoř P. J. Vejvanovského a ZUŠ Kroměříž. Na koncertě budou předány ceny biskupa Karla z Lichtensteina-Castelcornu
- 21.6. Multižánrový nejen hudební piknik na různých místech Květné zahrady téma: “Procházka hudebním odkazem a histoií města až po současnost.”

ŘÍJEN

Setkání míst s památkami zapsanými na Seznam UNESCO – představení Holašovic / Arcibiskupský zámek - balkonové sály.

PROSINEC

- 5.12. - slavnostní setkání v předvečer zápisu zahrad a zámku na Seznam UNESCO - Klub UNESCO, zastupitelé, významní hosté / aula Střední pedagogické školy, vydání pamětního listu

Během celého roku

- akce ve spolupráci se Švabinského kruhem přátel výtvarného umění a s přidruženými školami UNESCO.
- činnost sekce regionálního rozvoje vědy a techniky

Návrh na udělení Čestného členství Klubu UNESCO Kroměříž na výroční členské schůzi dne 11. března 2013

Mgr. Libuše Pospíšilová

V roce 1976 se přistěhovala do Kroměříže a pracovala v PAL-Magnetonu. Při zaměstnání dostudovala Právnickou fakultu UK. V únoru 1991 nastoupila do funkce vedoucí referátu sociálních věcí Okresního úřadu v Kroměříži. Od roku 2001, po odchodu do starobního důchodu, pracovala pět let v Kanceláři veřejného ochránce práv v Brně.

Po založení Klubu UNESCO se aktivně zapojila do jeho činnosti zejména při organizování konferencí na sociální téma a zajišťování následných seminářů. Stejně tak se podílela i na zajišťování ostatních konferencí pořádaných Klubem UNESCO. Celoročně pomáhala při realizaci akcí pořádaných Klubem, jako byly koncerty, přednášky apod.

Dlouhodobě pracovala ve výboru Klubu, v posledních letech jako jeho velmi pečlivá tajemnice.

Ing. Jaroslav Mikšik

Narodil se v Kroměříži. Po studiu na Gymnáziu Kroměříž pokračuje na Vojenské automobilní škole v Niře. Po návratu do Kroměříže pracuje jako učitel vojenské autoškoly, později ve firmě technika. Začíná studovat při zaměstnání. Přichází jako učitel odborných předmětů do OU Pal Magneton. Zde dokončuje studia na VUT Brno, nejdříve pro učitele odborných předmětů na fakultě elektro-technické a následně sdělovací elektrotechniku. Oblasti přípravy na povolání se věnuje až do důchodu. Od roku 1982 působil ve funkci ředitel Středního odborného učiliště strojírenského, začíná budovat tým spolupracovníků, který je schopen reagovat na technologické i společenské změny: zavádění a propagace elektroniky, výpočetní techniky, CNC, nové studijní obory - mechatronika, přestavba budovy, moderní laboratoře, transformace na Centrum odborné přípravy technické aj. V roce 1993, motivován starostou Ing. Kvapílkem, zakládá tradici celostátních seminářů s problematikou celoživotního učení. Od roku 2002 jsou pořadatelé OHK, město Kroměříž a Národní vzdělávací fond. V letošním roce se v květnu koná již 20. ročník. I v tomto ročníku je koordinátorem přípravného výboru složeného ze zástupců ministerstev, vzdělávacích institucí a pořadatelů. Je jedním z členů Klubu, který se zúčastnil zakládající schůze v roce 1991. Rád předává své zkušenosti ve prospěch Klubu jako koordinátor technického zabezpečení některých akcí - výstav v rotundě Květné zahrady, konference, Sekce propagace vědy a techniky regionu.

O cestě k zápisu kroměřížských památek do Seznamu světového kulturního a přírodního dědictví UNESCO / I. část

Založení Klubu UNESCO Kroměříž v Muzeu Kroměřížska 9. září 1991 je spojeno s aktivitami, které měly vést k zapsání města Kroměříže na Seznam památek UNESCO. V těchto aktivitách bylo po vzniku klubu pokračováno a nakonec i vedly k zápisu kroměřížských historických zahrad a Arcibiskupského zámku na uvedený Seznam v prosinci 1998.

Je vcelku známá věc, že u založení Klubu UNESCO stáli poradce česko-německo-italské společnosti BVK, s.r.o. Antonín Puchar a šéfredaktor česko-slovenské verze UNESCO Kurýru, měsíčníku OSN pro výchovu, vědu a kulturu, PhDr. Milan Syruček. Po konzultacích s osobnostmi kroměřížského kulturního života poslal ředitel firmy BVK Zdeněk Meluzín 3.6.1991 starostovi Kroměříže ing. Petru Kvapílkovi pro budoucnost významný dopis ve věci: Informace o vztahu komise UNESCO k městu Kroměříži. Píše se v něm, že podle sdělení dr. Syručka, bude předsednictvo České komise UNESCO projednávat na sezení 25.6. 1991 uplatnění Konvence UNESCO o světovém kulturním dědictví v naší republice, a že státy, které konvenci přijmou, mají možnost dosáhnout zápisu svých historických objektů na seznam Světového kulturního a přírodního dědictví: „Dosažení tohoto zápisu vytváří předpoklady o možnosti vstřícného zájmu UNESCA o tyto památky včetně finanční podpory na jejich údržbu. Dr. Syruček doporučuje následující postup městského zastupitelstva v Kroměříži:

a) Iniciativně a urychleně po vzoru města Krumlova vypracovat

rozsáhlou dokumentaci, která bude zdůvodňovat žádost města Kroměříže o dosažení zápisu do „Světové listiny objektů“ pro začlenění historického jádra města případně dalších vybraných lokalit a specifických objektů...“ Pro upřesnění dodejme, že Česká a Slovenská federativní republika se připojila k Úmluvě o ochraně světového kulturního a přírodního dědictví 15.11. 1990, závaznou se pro ni Úmluva stala 15.2. 1991.

Vedení města tehdy Syručkovu a Meluzínovo doporučení vzalo vážně a místostarostka Mgr. Jitka Dvořáková napnula se svými kolegy a podřízenými síly, aby materiály dokumentující umělekohistorický význam a hodnotu kroměřížské městské památkové rezervace ještě v červnu zpracovala. Ovšem v Praze na ministerstvu kultury, kam materiály dovezla, aby mohly být 25.6. projednány, jí řekli, že návrhy pro jednání vlády již byly zkompletovány, že zápis na Seznam UNESCO je složitý proces a městu přímo žádné peníze nepřinese. Vše přednesla svým kolegům na zasedání kroměřížské městské rady 27.6. 1991. I tak oznámil starosta Kvapílik na ustavující schůzi Klubu UNESCO dne 9. 9. 1991, že „Do Seznamu kulturních památek UNESCO zamýšlí město navrhnout historické objekty a s odborníky chce pracovat na jejich využití, ochraně a obnově.“ A v programovém modelu Regionálního klubu UNESCO města Kroměříže z 26.9. 1991 se píše, že základní motivací klubu je zapsání Kroměříže na listinu Světových památek. To však byl běh na dlouhou trať, po studené sprše, kterou si zažila v Praze místostarostka J. Dvořáková není divu, že myšlenka zápisu kroměřížských památek na Seznam UNESCO žila dalších pár let ve stínu každoročních úspěšných konferencí k Desetiletí výchovy k lidským právům.

Petr Pálka

Zpráva o činnosti Klubu UNESCO v roce 2012

Činnost klubu řídil výbor zvolený na výroční členské schůzi 8. 3. 2010.

Předsedkyně MUDr. E. Nováková, místopředsedkyně MUDr. J. Číhalová, tajemnice Mgr. L. Pospíšilová, ekonom Ing. R. Kojecký, členové: Ing. J. Antoš Csc., PhDr. D. Crůzová, Mgr. M.Pilát, PhDr. M. Mercová, Mgr. P. Pálka, Ing. M. Krčma, RNDr. E. Šílová. Ing. J. Antoš Csc., který se vzdal funkce, byl nahrazen Mgr. Annou Horáčkovou. Schůze výboru se konaly každé druhé úterý v měsíci kromě prázdnin, jsou otevřeny všem členům a pozvaným hostům.

Dozorčí rada: předseda Ing. P. Vaněk, členové: PhDr. Š. Kašpárková, Ing. M. Voznica. V průběhu roku se vzdali funkce - Ing P. Vaněk a Ing. M. Voznica, nahradili je Ing. M Školoudík a Mgr. M.Pilát Klub má v současné době 153 členů a 18 čestných členů z řad významných osobností nejen našeho města.

13.3. 2012 slavnostní večer k životnímu jubileu Marie Zahradníkové čestné členky Klubu UNESCO v Muzeu Kroměřížska společně s Kruhem Švabinského

26. 3. 2012 výroční schůze členů a hostů Klubu UNESCO, vydání Zpravodaje Klubu UNESCO č.1/2012

16. 5. 2012 Poznávací zájezd za památkami Kutné hory a zámku Kačina

11. 6. 2012 Klubový večer k 40. výročí přijetí Úmluvy o kulturním a přírodním dědictví UNESCO v Arcibiskupském zámku s představením sochy nejsvětější trojice - památky UNESCO v Olomouci a doprovodným koncertem dechového souboru Brass q

22. 6. 2012 Multižánrový hudební piknik Květná zahrada Na různých i neobvyklých místech vystoupily převážně místní soubory všech věkových skupin.

5. 6. - 26. 8. 2012 Výstava: ACTIS EFFECTOR (Tvořeno světlem) s podtitulem: „Výstava, která mění prostor a posouvá čas“, rotunda Květné zahrady

8. 10. 2012 beseda s prof. Ing. Petrem Sáhou,CSc. v Muzeu Kroměřížska na téma: Význam University T.Bati pro Kroměřížsko

7. 11. 2012 přednáška v Muzeu Kroměřížska o významu jubilea a odkazu sv. Cyrila a Metoděje pro českou státnost a současnost - prof. Petr Piňha.

22. 11. 2012 návštěva nového koncertního sálu v Kongresovém centru ve Zlíně a koncertu filharmonie B. Martinů

V průběhu roku:

- akce ve spolupráci se Švabinského kruhem přátel výtvarného umění, koordinátor PhDr.Markéta Mercová

- akce ve spolupráci se přidruženými školami, koordinátor RnDr .Eva Šílová

- činnost sekce propagace regionální vědy a techniky, předseda Ing. Jiří Varhaník

Všem, kteří v roce 2012 pomáhali a podporovali činnost Klubu UNESCO Kroměříž děkujeme a těšíme se na spolupráci i v roce 2013. Bližší informace o všech akcích na www.unesco-kromeriz.cz

Zprávu podává MUDr. Eva Nováková, předsedkyně Klubu UNESCO

Přidružené školy UNESCO

Klub UNESCO spolupracuje úzce s kroměřížskými Přidruženými školami UNESCO – ASPnet. V ČR je síť tvořena 50 školami, jsou v ní zastoupeny školy základní, základní umělecké, střední a vyšší odborné. Česká síť přidružených škol je součástí globální sítě, která sdružuje více než 9000 vzdělávacích institucí ve 180 zemích celého světa .V roce 2013 oslaví 60. let od svého vzniku.

V Kroměříži je v rámci české sítě přidružených škol koncentrováno nejvíce začleněných škol. Jsou jimi ZŠ U Sýpek, ZŠ Zachar, SŠ zdravotnická, Gymnázium Kroměříž a TSOŠ veterinární.

Být součástí sítě škol UNESCO není formální, členství v síti je oceněním kvality práce škol a vyžaduje od členských škol aktivní plnění závazků vůči Sekretariátu České komise pro UNESCO. Přidružené školy se ve své činnosti zabývají světovými globálními problémy, posilováním role Organizace spojených národů při jejich řešení, vzděláváním pro udržitelný rozvoj, mír a dodržování lidských práv a sblížování různých kulturních etnik. Výrazem toho, že Česká komise pro UNESCO chce spolupráci s přidruženými školami dále rozvíjet, bylo i přizvání zástupce přidružených škol na její zasedání. Přidružené školy zastupovala členka koordinačního výboru

přidružených škol, ředitelka kroměřížské ZŠ U Sýpek RNDR. Eva Šílová.

V rámci spolupráce s Klubem UNESCO se kroměřížské školy zúčastňují především akcí v rámci červnových Dnů zahrad a zámku. Ty obohacují svými hudebními a dramatickými vystoupeními, výstavami prací žáků a prezentacemi činnosti škol. V loňském roce se v rámci Týdne škol UNESCO zabývaly tradiční lidovou kulturou, tento rok bude věnován tématu Voda pro život. Při příležitosti jubilea sítě ASPnet připravuje Sekretariát České komise UNESCO publikaci věnovanou jednotlivým školám.

RNDr. Eva Šílová, členka výboru Klubu UNESCO

